

KS § 202 Yttrande - Granskning av kommunens mål och arbete för hållbar utveckling

Diarienummer: KK24/322

Bakgrund

På uppdrag av Nyköpings kommuns förtroendevalda revisorer har KPMG under våren 2024 genomfört en granskning av kommunens mål och arbete för hållbar utveckling.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och berörda nämnder lever upp till kommunens hållbarhetsprogram. I syfte att säkerställa en ändamålsenlig integrering av Agenda 2030 i kommunens ordinarie styrning och kommunens verksamheter, har KPMG även granskat om kommunstyrelse och nämnder lever upp till de av kommunfullmäktige antagna mål i hållbarhetsprogrammen.

Revisionens sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen och berörda nämnder i allt väsentligt lever upp till kommunens hållbarhetsprogram. Vidare anger revisionen att kommunens övergripande styrning och ledning genomsyras utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Dock uppmärksammar revisionen att hållbarhetsarbetet saknar förankring i kommunens ordinarie arbete samt efterfrågar tydligare roll- och ansvarsfördelningar.

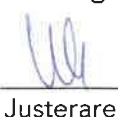
Utifrån sitt granskningsresultat är revisionens rekommendation till kommunstyrelsen följande:

- *Utveckla formaliserade arbetsrutiner och uppdrag för kommunens strategier som förankras med framtagna målområden.*
- *Förankra av kommunfullmäktige antagna målområden med antagna hållbarhetsprogram.*
- *Utveckla konkretiserbara mål i hållbarhetsprogrammen utifrån kommunfullmäktiges framtagna målområden.*

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Ärendet berör eller påverkar inte barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa.

De aspekter av yttrandet som är framåtsyftande handlar om behov av utveckling av arbetssätt, rutiner samt tydliggörande av roller och ansvar inom ramen för kommunens hållbarhetsstyrning. I ett sådant eventuellt utvecklingsarbete kan det dock bli aktuellt att integrera ett barnrättsperspektiv utifrån ett övergripande perspektiv samt i synnerhet om ett sådant arbete berör hantering av rättighetsperspektiv inom styrning och ledning.

Justerare

Justerare

Utdragsbestyrkande

Förslag

Kommunstyrelsen välkomnar revisionens granskning av kommunens mål och arbete för hållbar utveckling, och finner god vägledning för kommunens fortsatta utvecklings- och förbättringsarbete inom området hållbarhetsstyrning för en hållbar utveckling och ett lokalt genomförande av Agenda 2030.

Kommunstyrelsen bemöter i yttrandet i första hand revisionens rekommendationer, med vidare bedömning att det såväl genomförda, pågående och planerade arbetet med bäring på revisionens rekommendationer är tillräckligt för att säkerställa att kommunstyrelsens och berörda nämnders arbete inom området för hållbarhetsstyrning framöver fortsatt bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med en tydligare roll- och ansvarsfördelning inom bland annat kommunledningskansliet.

Vidare gör kommunstyrelsen bedömningen att ett framgångsrikt arbete med att utveckla och förbättra kommunens arbete med hållbarhetsstyrning inte bara förutsätter tydlig och ändamålsenlig styrning, utan även en lyhörd och ansvarstagande ledning i arbetet att tillse att kommunstyrelsens och nämndernas styrning för hållbar utveckling också når och får påverkan på verksamheternas ordinarie och dagliga arbete.

Yttranden och yrkanden

Inlägg i ärendet görs av Malin Karlsson (SD).

beslutsordning

Ordförande Urban Granström (S) ställer framskrivet förslag under proposition och finner att det bifalls.

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) **att** anta yttrande över revisionsrapporten Granskning av kommunens mål och arbete för hållbar utveckling, samt
- 2) **att** uppdra år kommunledningskansliet att senast första kvartalet 2025 återrapportera till kommunstyrelsen hur arbetet fortskrider med att utveckla och förbättra arbetet med hållbarhetsstyrning i Nyköpings kommun.

Beslut till:

Kommunfullmäktige för anmälan

Justerare

Justerare

Utdragsbestyrkande

Yttrande på revisionsrapport "Granskning av kommunens mål och arbete för hållbar utveckling"

Kommunstyrelsen välkomnar revisionens granskning av kommunens mål och arbete för hållbar utveckling, och finner god vägledning för kommunens fortsatta utvecklings- och förbättringsarbete inom området hållbarhetsstyrning för en hållbar utveckling och ett lokalt genomförande av Agenda 2030.

Nedan följer en redogörelse för kommunstyrelsens svar med utgångspunkt i revisionsrapportens rekommendationer.

- *Utveckla formaliserade arbetsrutiner och uppdrag för kommunens strategier som förankras med framtagna målområden.*

Revisionens granskning ser positivt på att det finns funktioner med ett utpekat ansvar för att driva arbetet med kommunfullmäktiges program för hållbar utveckling och Agenda 2030, men pekar samtidigt på utvecklingsbehov avseende formaliserade arbetsrutiner och uppdrag, förankrade i kommunfullmäktiges strategiska målområden.

Dessa funktioner vid kommunledningskansliet (med programsamordningsansvar för kommunens hållbarhetsprogram) följer emellertid samma arbetsrutiner och ingår i samma huvudprocesser som övriga funktioner med ansvar inom kommunens planerings- och uppföljningsarbete. Detta med anledning av att kommunfullmäktiges målområde hållbar utveckling hanteras på samma sätt som övriga målområden i kommunens planerings- och uppföljningsprocess, i enlighet med Nyköpings kommuns styrmodell.

Därmed bedömer kommunstyrelsen att det *finns* formaliserade arbetsrutiner och uppdrag kopplade till kommunfullmäktiges målområden, inklusive för målområde hållbar utveckling. Däremot skulle arbetsrutiner inom kommunens huvudprocesser kunna utvärderas och utvecklas för att hållbarhetsperspektivet ska kunna få ett mer genomgripande genomslag i kommunfullmäktiges styrning.

Befintliga "formaliserade arbetsrutiner och uppdrag" med bäring på kommunens mål och arbete för hållbar utveckling planeras dock att ses över under 2024-2025, med särskilt fokus på nämndernas förutsättningar och behov av stöttning i arbetet att tydligare och mer synbart omsätta kommunfullmäktiges mål och viljeriktning för hållbar utveckling i sin nämndstyrning av divisionernas verksamheter.

Avser revisionen med rekommendationen däremot arbetsrutiner och uppdrag som inte kan anses ingå i kommunens planerings- och uppföljningsprocess, finns det utvecklingspotential som bland annat tar sin utgångspunkt i vad som i nuläget bedöms som bristande förutsättningar att leda och samordna kommun- och sektorsövergripande samverkansarbete inom sådana av politik och tjänsteledning prioriterade områden för hållbar utveckling.

Inom området för sektorsövergripande samverkan bedrivs i nuläget emellertid ett utvecklingsarbete sedan 2022, som visserligen fortfarande är i sin linda, där beslut om samt upprättande av modell för *Samverkande organisation* har skett under 2024, inom ramen för prioriterade och kommunövergripande områden centrala för en hållbar samhällsutveckling. Syftet med modell för *Samverkande organisation* är att samverka för att använda kommunens resurser på bästa sätt för att lösa de gemensamma och övergripande arbetsuppgifter som åligger kommunen som helhet. Arbetet ska bidra till att vi blir en effektivare kommun där vi använder de resurser som krävs, oavsett organisatorisk tillhörighet, på ett smartare sätt.

De utpekade områden som i nuläget omfattas i arbetet inom *Samverkande organisation* och som samordnas av programsamordningsansvariga är *Folkhälsa och ökad rörelse* (samverkansgrupp rörelse), *Miljö och klimat* och *Integration*. Därtill pågår ett sektorsövergripande arbete och samordning i likartad arbetsform inom område för psykisk hälsa och suicidprevention.

Arbetet inom ramen för *Samverkande organisation* ska återrapporteras till Kommunledningsgruppen (KLG), och följs upp och utvärderas i sin helhet i kommunens planeringsförutsättningar årligen. Revisionen fick ta del av dessa verksamhetsbeskrivningar/planer för pågående arbete inom *Samverkande organisation* under granskningens gång.

- *Förankra av kommunfullmäktige antagna målområden med antagna hållbarhetsprogram.*

Vidare anger revisionen i revisionsrapporten att (övriga) målområdets omsättning i överenskommelse inte förankras till antagna hållbarhetsprogram samt att hållbarhetsprogrammen inte förankras till överenskommelserna på ett enhetligt vis genom nämndens överenskommelse av verksamhet med divisioner.

Kommunstyrelsen samtycker med revisionens slutsatser att det finns goda skäl att fortsatt utveckla kommunorganisationens arbete, metoder och arbetsätt, i syfte att ytterligare öka genomslagskraften för kommunens mål och arbete för hållbar utveckling inom samtliga de av kommunfullmäktiges antagna målområden, i linje med kommunens hållbarhetsprogram.

Detta i synnerhet vad avser integrering och synlighet av kommunfullmäktiges mål för hållbar utveckling samt hållbarhetsprogrammen i verksamhetsnämndernas styrning av divisionernas verksamheter. Bland annat finns ett fortsatt utvecklingsarbete att göra i syfte att tydliggöra hur styrning för

hållbar utveckling (inräknat politisk viljeriktning i programmen för hållbar utveckling) faktiskt bör eller kan omsättas i nämndstyrningen, i syfte att leda till faktisk utveckling av verksamheternas grunduppdrag i linje med kommunens mål för hållbar utveckling.

Detta utvecklingsarbete har således även bäring på uppdrag, arbetssätt och rutiner hos samtliga funktioner med ansvar i kommunens planerings- och uppföljningsprocess, inklusive de funktioner med ett utpekat programsamordningsansvar.

Ett framgångsrikt utvecklingsarbete med utgångspunkt i revisionens rekommendation och slutsatser ställer därtill krav på tjänsteorganisationens förmåga att ansvara för att omsättning av politisk styrning faktiskt också når och får påverkan på verksamheternas ordinarie och dagliga arbete, samt att det följs upp och återrapporteras på ett ändamålsenligt sätt.

- *Utveckla konkretiserbara mål i hållbarhetsprogrammen utifrån kommunfullmäktiges framtagna målområden.*

I enlighet med kommunens *Riktlinje för styrdokument* anges att styrdokument inte ska innehålla mål utan "endast" politisk viljeriktning. Detta då beslutad ansats i den av kommunfullmäktige antagna styrmodell för Nyköpings kommun, är att kommunens verksamheter i första hand ska "styras genom budget", bland annat för att minska risk för mål-inflation och detaljstyrning.

I kommunfullmäktiges budget emellertid, beslutar politiken om konkreta mål för respektive hållbarhetsdimension inom kommunfullmäktiges målområde för hållbar utveckling (social, ekologisk, ekonomisk dimension samt för effektiv organisation), och detta i linje med hållbarhetsprogrammets uttalade ambitioner samt mot bakgrund av de planeringsförutsättningar som tagits fram utifrån verksamheternas nuläge och kommande förutsättningar.

Sammanfattningsvis och som en direkt respons på revisionens rekommendation, är det således ett medvetet och informerat agerande att inte ha mål i hållbarhetsprogrammen, i linje med vad som stipuleras i *Riktlinje för styrdokument* samt i kommunens styrmodell.

Den ambition som uttrycks i kommunens styrmodell om att fokus för styrning i första hand ska riktas till verksamheternas grunduppdrag, innebär dock att ett större ansvar nu har förskjutits till verksamhetsnämnderna att omsätta de av kommunfullmäktige antagna mål och program för hållbar utveckling, inom respektive nämndansvar och i sin nämndstyrning av verksamhet.

Här har kommunen som organisation, som redan nämnt ovan, ett utvecklingsarbete kvar att göra i syfte att bättre och mer tydligt förankra hållbarhetsprogrammets ambition och verksamhetsområden också inom övriga målområden liksom i nämndernas budgetarbete och överenskommelse av verksamhet. Detta utvecklingsarbete bör fortgå i samverkan mellan nämnd, division, sakkunniga och programsamordningsansvariga.

Bedömning

Kommunstyrelsens bedömning är att det såväl genomförda, pågående och planerade arbetet med bäring på revisionens rekommendationer är tillräckligt för att säkerställa att kommunstyrelsens och berörda nämnders arbete inom området för hållbarhetsstyrning framöver fortsatt bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med en tydligare roll- och ansvarsfördelning inom bland annat kommunledningskansliet.

Bedömningen är dock vidare att ett framgångsrikt arbete med att utveckla och förbättra kommunens arbete med hållbarhetsstyrning inte bara förutsätter tydlig och ändamålsenlig styrning, utan även en lyhörd och ansvarstagande ledning i arbetet att tillse att kommunstyrelsens och nämndernas styrning för hållbar utveckling också når och får påverkan på verksamheternas ordinarie och dagliga arbete.

Urban Granström

Kommunstyrelsens sammanträde

16 september 2024 klockan 13:30-14:12, Stadshuset Sal B

Paragrafer 187-208

Ledamöter

Urban Granström (S) ordf.
Ahmad Eid (M), 1:e vice ordf
Malin Karlsson (SD), 2:e vice ordf
Carina Wallin (S)
Sahro Hashi (S)
Tommy Jonsson (M)
Anniola Nilsson (M)
Anki Hartmann (M)
Torbjörn Olsson (C)
Jessica Johansson (L)
Marco Venegas Astudillo (MP)
tj.ers.
Stefan Landmark (KD) tj. ers.
Lena Östh (S) tj. ers.

Ersättare

Lena Östh (S)
Marcus Pehrsson (S)
Rauni Ringberg (S)
Omar Abdinasir (S)
Jonas Wallin (S)
Johan Wachtmeister (M)
Thom Zetterström (SD)
Jonas Jegers (C)
Stefan Landmark (KD)

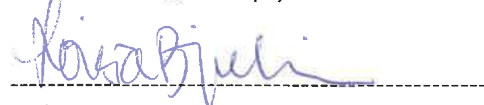
Övriga deltagare: Lovisa Bjurlén, kommunsekreterare. Per Skyllberg, Översiktsplanerare §187-206. Jennie Wester, kommunsekreterare. Mats Pettersson, kommundirektör. Therese Larsson, KS-samordnare. Maria Ljungblom, Samhällsbyggnadschef. Kent Nyman, Divisionschef tekniska divisionen. Åsa Helldén Ruocco, kommunikationschef. Annika Hedberg, kommunikationschef. Emelie Lenning, landskapsstrateg §187-206.

Ordförande
Urban Granström (S)

Justerare
Malin Karlsson (SD)

Sekreterare
Lovisa Bjurlén

Anslagsbevis

Anslag uppsatt
följande datum:

2024-09-26

Sista dag för
överklagande:

2024-10-17

Datum för anslags
nedtagande:

2024-10-18

Protokollet förvaras på Kommunledningskansliet, Nyköpings kommun.